

W.M.V.

Milieubrief

sint-denijs-westrem / afsnee

Lokale nieuwsbrief van W.M.V., Werkgroep voor Milieu en Verkeer, f.v.
Verschijnt minstens tweemaal per jaar - jaargang 14 - oktober 2016 - nr 63

Beste lezer en lezeres,

NOG OVERSTROMINGEN in St.-DENIJS-WESTREM en errond ?

DEEL 1

Dit onderwerp is voor velen zo belangrijk dat twee uitgaven van de *Milieubrief* hieraan worden besteed. In dit n°63 wordt dit onderwerp benaderd vanuit een brede invalshoek (en niet te technisch), in n°64 wordt in detail teruggekomen op het overpomp- of vijzelstation dat in aanbouw is op de Rosdambeek in SDW.

WMV buigt zich over het stadsdeel van Gent waarin o.a. SDW ligt en waarbij gegeven is dat :

- a/ Het oppervlaktewater er afloopt naar het gebied van de Ringvaart en naar de Leie ;
- b/ Het af te voeren gebied overwegend vlak is. Dus dat afvloeien verloopt traag en vertakt, wat door de eeuwen heen leidde tot een uitgebreid netwerk van beken, grachten, plassen en later ook van riolen, enz.;
- c/ Er werd alom te veel verkaveld en dus gebouwd – en nu nóg, zelfs in natte gebieden (onbegrijpelijk) !
- d/ Het waterbeheer is nog steeds veel te versnipperd ;
- e/ Het laatste woord in dit hele waterverhaal hier, hebben de Leie en de Ringvaart (en de beheerder ervan);
- f/ Het af te voeren water kan nauwelijks nog worden gebufferd. Men is naarstig op zoek naar ruimten;
- g/ Oppervlaktewaters kunnen steeds moeilijker de bodem indringen want veel natuurgebied ging verloren en er kwamen te veel wegen en dus verharding;
- h/ We zijn gewoon met te veel en wonen en werken te dicht op mekaar, en
- i/ Betrokken overheden hebben in het verleden de voorspelbare waterproblematiek veel te laat aangepakt, zeker ruimtelijk. T.a.v. het tegengaan van overstromingen werd o.a. door gebrek aan planning in onze cultuur, te weinig voorzien zoals een algemeen bouwverbod bij natte gebieden, het reserveren van waterbufferzones, het verbod natuurgebieden aan te raken, enz. en dit op alle beleidséchelons.

Het oppervlaktewater aanpakken gebiedt dat men dat integraal doet en dit situeert in een ruime context. M.a.w. de problemen met dat water, in casu in SDW, vergen de kennis en de aanpak ervan ver errond. Immers recente studies en metingen door bevoegde diensten in dit deel van de stadspersiferie betreffen zo'n 2.000 ha en alle waterlopen bijeen in dat gebied betekenen samen vele tientallen kilometers met daarin vaak her en der obstakels. In dat afvoernet is de Ringvaart dé afvoercollector. Immers, als het waterpeil er hoog staat, dan luidt men op tal van plaatsen de alarmbel. Zo is dat. Weet dat de Ringvaart en de Leie een uitgestrekt en nagenoeg vlak achterland hebben. Daarin wordt, ten oosten van de spoorlijn Gent-Kortrijk de afvoer naar de Ringvaart vooral verzekerd door de Scheidbeek (op d' oude O-grens van SDW) die zich bij het Maaltepark nu opsplijst in de lange noordelijke afvoer : de Maalte, en in een zuid-oostelijke afvoer, ook naar de Ringvaart: de Leebeek. Een zijtak van de Scheidbeek is de Degreybeek (nabij Puttenhove) die rond 2020 het oppervlaktewater zal afvoeren uit de Soenenswijk via sifoning onderdoor de spoorweg.

Ten westen van voornoemde spoorweg wordt het oppervlaktewater (het zgn. zuiver water) afgevoerd door de Nazarethbeek én de Hooglatembeek die de Duivebeek opvangt (d.i. de belangrijkste afvoer van De Pinte en deels Nazareth!), die ten N. van de Kortrijksesteenweg cartografisch 'Rosdambeek' heet en nabij Afsnee in de Leie uitmondt. Tenslotte is er de Boesbeek die ingebuisd de afwatering verzorgt van het gebied ten N. van de E40 - waaronder de St-Camilluswijk - en die ook in de Leie uitmondt. Uiteraard horen in dit afvoerpatroon alle andere beken zoals onder andere de langsgrachten bij infrastructuur, enz.. =>

Oppervlaktewater (zoals bij dooi) kan steeds minder de grond indringen, zeker tijdens en na een natte winter, ook bij vorst en door veel te veel verhardingen. Als dat samenvalt met een springtij op de Noordzee en met opstuwend zeewater op de Westerschelde, met daarbij (logisch) afgesloten zeekanal, met hoge waterstanden bij de Moervaart en zeker bij de Ringvaart, en bovendien met gedichte terugslagkleppen in de oevers dan zijn overstromingen in SDW en omgeving niet uit te sluiten. Zo'n scenario hebben ouderen in deze stadsregio al eerder meegemaakt. Dit kan nóg gebeuren! En vaststellende dat niet alle nodige werken, volgens een recente modelleringsstudie van de Scheidbeek, nu al kunnen worden uitgevoerd (budgetten!), dan zal men de aanhoudende bezorgdheid begrijpen bij WMV. Het kan immers dat het bestudeerde bekken van de Scheidbeek dat zo 10,8 km² groot is, en dat van de Rosdambeek, die zich absoluut verder uitstrekt dan SDW, toch nog geconfronteerd worden met het afvoer- en bodempenetratieprobleem van massa's oppervlaktewater dat een uitweg zoekt.

Bevoegde diensten (adviserend, milieuvergunnend, e.a.) werden sedert 2012 betrokken bij voornoemde complexe modelleringsstudie, uitgevoerd door een studiebureau in opdracht van FARYS waarbij voor het eerst beken en riolen samen, in zo'n studie werden opgenomen - wat eigenlijk logisch is. De studieresultaten werden op 15 sept. jl. toegelicht. Immers WMV en Buurtcomité F.E. hadden hierop aangedrongen want zij wilden vernemen hoe in tijden van een zich wijzigend klimaat, van nog meer bebouwing en verharding, van felle stortregens, van krappe budgetten (denk aan het onderhoud van heel dat netwerk), van maar 3 bufferzones, enz., hoe dat waterbeheer in beschouwd gebied, op heden, en voortaan, nu echt integraal wordt aangepakt? Weliswaar zat de overheid, voorbij jaren, niet stil want onder andere werden diverse pompstations her en der gerealiseerd (waarbij het overpompstation bij de monding van de Rosdambeek de jongste telg wordt).

Die Scheidbeek loopt zo wat centraal in dit zuidelijke stadsdeel en voert o.a. water af van de Soenenswijk, de Schilderswijk, het Rijvisschegebied en o.a. het Pleispark. Dit betreft ongeveer 1.000 woningen. Via een nieuwe afvoerkoker werd deze beek, deze zomer, naast het Don Bosco-internaat en de kapel omgeleid en kon de oude duiker onder dit instituut worden afgesloten. Dat water loopt, zoals gezegd, voortaan verder af naar de Ringvaart via twee afvoeren: de Maalte en de Leebeek (nabij het Maaltepark): een goede zaak! Ook werden waterlopen uitgebaggerd en bermen gemaaid, tenminste, waar men machinaal erbij kan en mits het water niet te ondiep is. (De oeverwegen moeten overal 5m breed zijn!). Gelukkig werd ook de Ringvaart uitgediept. Doch de R4-oevers kunnen niet worden verhoogd wat sedert de recentste overstroming wél gebeurde bij de Leie o.a. in SDW. Hoge waterstanden nopen tot de goede werking van afsluitsystemen op een aantal plaatsen o.a. bij de Ringvaart, daarbij vooral denkend aan terugslagkleppen, aan meldsystemen en aan de recente installatie bij de monding van de Rosdambeek. Hoogwater bij de Ringvaart (en dus ook Leie) laat zich vele kilometers diep in het achterland vaststellen. Voornoemde studie bracht ook heel wat knelpunten aan het licht wat zal leiden tot maatregelen nu verschillende scenario's werden bestudeerd met veronderstelde piekperioden van neerslag, enz. Ook kunnen bepaalde werken pas worden uitgevoerd tijdens de volgende legislatuur zoals betreffende de nieuwe verbindingscollector in de Delebecquelaan en de rioleringswerken in en nabij de Soenenswijk. Het werk betreffende de waterafvoer in dit stadsgebied is dus nog helemaal niet af.

Het zijn de Ringvaart, de Leie, de vereiste budgetten (en het beleid), de uitvoerprogramma's en uiteraard het klimaat die uiteindelijk in dit vlakke Leieland uitmaken of men nog zandzakjes moet gaan stapelen. Men blijve, ondanks enige beterschap, toch best op z'n hoede (Zie ook Deel 2 in *Milieubrief* n°64 van 1 nov).

MEDEDELINGEN

Op **za. 12 november** tussen 10 en 12u gaat in de Duddegemstraat in SDW het **herfstonderhoud van het Duddegembosje** door. Er wordt gerekend op helpende handen. Er is wat materieel ter plaatse.

Op **ma. 14 november** gaat de **WMV-vergadering** door in het zaaltje achter café *In het gemeentehuis* in SDW, en wel om 19u30 voor vragen vanuit het publiek; om 20u voor de wijkvertegenwoordigers + bestuur.

Op **ma. 5 december** om 20u: **2de gespreksavond** van WMV in 2016: in het OC (ex-schooltje) in Afsnee.